8/10/98

MINISTERE DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT LA DEVANTURE DE L'IMMEUBLE SIS RUE DU DOYENNE, 85 A UCCLE

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 §6 et 8;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 19 juin 1997 entamant la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme monument de la devanture ainsi que du magasin et du salon de dégustation sis rue du Doyenné, 85 à Uccle;

Considérant que le propriétaire a fait connaître ses observations le 18 juillet 1997 et que celles-ci peuvent être résumées comme suit :

- l'enseigne « M. Ottoy - glacier » peut difficilement être conservée étant donné le changement de l'affectation commerciale;

- la description annexée à l'arrêté du 19 juin 1997 ne correspond plus avec la situation actuelle du magasin;

Considérant que ces observations peuvent être rencontrées comme suit :

- l'inscription sur la liste de sauvegarde n'interdit pas le changement de l'enseigne actuelle pour autant que ses caractéristiques soient respectées et que la nouvelle enseigne s'intègre dans la

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE WINKELPUI VAN HET GEBOUW GELEGEN DEKENIJSTRAAT 85 TE UKKEL

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 7 §6 en 8;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 juni 1997 houdende instelling van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst als monument van de winkelpui alsook van de winkel en van het ijssalon gelegen Dekenijstraat, 85 te Ukkel;

Overwegende dat de eigenaar zijn opmerkingen op 18 juli 1997 heeft kenbaar gemaakt en dat deze als volgt kunnen worden samengevat:

- het reclamebord « M. Ottoy - glacier » kan moeilijk bewaard worden, gezien de wijziging van de commerciële bestemming;

-de aan het besluit van 19 juni 1997 als bijlage toegevoegde beschrijving beantwoordt niet meer aan de huidige situatie van de winkel;

Overwegende dat deze opmerkingen als volgt kunnen tegemoet gekomen worden :

- de inschrijving op de bewaarlijst verbiedt geenszins de wijziging van het huidige reclamebord voor zover zijn kenmerken gerespecteerd worden en het nieuwe

composition originale de la devanture;

- l'étendue de la protection définitive a été réduite aux seuls éléments encore en place au moment de la notification officielle de l'arrêté entamant la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde;

Sur la proposition du Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

ARRETE:

Article 1er - Est inscrite sur la liste de sauvegarde comme monument la devanture de l'immeuble sis rue du Doyenné, 85 à Uccle, connu au cadastre d'Uccle, 1re division, section B, 1re feuille, parcelle n°28 B3, en raison de son intérêt historique et esthétique, précisé dans l'annexe au présent arrêté.

Art. 2 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 08 -10- 1998

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

reclamebord zich integreert in de oorspronkelijke compositie van de winkelpui;

-de definitieve vrijwaring werd beperkt tot de elementen die op het ogenblik van de officiële notificatie van het besluit houdende instelling van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst nog ter plaatse waren;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

BESLUIT:

Artikel 1 - Wordt ingeschreven op de bewaarlijst als monument de winkelpui van het gebouw gelegen Dekenijstraat, 85 te Ukkel, bekend ten kadaster te Ukkel, 1ste afdeling, sectie B, 1ste blad, perceel nr 28 B3, wegens haar historische en esthetische waarde zoals nader bepaald in de bijlage van dit besluit.

Art. 2 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 08 -10- 1998

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUE

Copie certifiée conforme Voor eensluidend verklaard afschrift

Nadine SOUGNÉ

V.9511

GBBC - Chancellerie BHR - Kanselarij

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT LA DEVANTURE DE L'IMMEUBLE SIS RUE DU DOYENNE, 85 A UCCLE

Réf. cadastrale : Uccle, 1re division, section B, 1re feuille, parcelle n° 28 B3

Description sommaire :

Ce magasin Art Deco a été aménagé au rez-de-chaussée d'un immeuble de style éclectique pour le glacier et patissier Marcel Ottoy, selon un permis daté de 1935.
La devanture couvre toute la façade du rez-de-chaussée. Au-dessus d'un mince soubassement en pierre bleue s'ouvre à gauche la porte particulière, encadrée, comme la vitrine à droite, de pilastres polygonaux couverts de marbrite brune. Le magasin proprement dit comporte une porte d'entrée axiale, en retrait par rapport aux deux vitrines à soubassement en marbrite noire et vitrages à angle droit maintenus par de fins listels en métal chromé. Ces vitrines sont surmontées en imposte, comme la porte d'entrée privative, par une frise en vitrail figurant des segments de cercle, dans les tons brun et bleu. La porte vitrée du magasin et la porte privative en bois plein avec judas triangulaire à ferronnerie, sont ornées de grandes poignées en métal chromé formant un motif géométrique. La devanture est couronnée, sous le balcon du 1er étage, par un grand bandeau en carreaux de marbrite brune. Ce bandeau reçoit l'inscription « M. OTTOY - glacier », en caractères de métal chromé au graphisme caractéristique, qui rappelle le dessin des poignées de porte. Ce type d'enseigne fait partie intégrante de la composition de la devanture.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

La devanture de ce magasin constitue une réalisation particulièrement remarquable de l'architecture commerciale de style Art Deco, dont il subsiste peu d'exemple bien conservé à Bruxelles. L'architecture commerciale est en effet éphémère par essence, et l'on ne doit qu'à la renommée de la maison Ottoy d'avoir conservé ce magasin-salon de dégustation. Déjà grand-prix en 1914, le pâtissier-glacier fut consacré en 1930 meilleur pâtissier de Belgique. Peu après cette reconnaissance officielle, il aménagea dans l'immeuble contigu à celui de son premier établissement un magasin plus prestigieux, correspondant à une certaine image du luxe de l'époque.
La composition équilibrée de la devanture présente une qualité esthétique incontestable. Son caractère relativement massif et carré, sa forme de cadre fermé au centre duquel se détache les petites vitrines, la longue frise de vitrail, les motifs géométriques des détails, ainsi que le jeu des couleurs sombres sont typiques des devantures Art Déco, très différentes d'esprit des devantures Art Nouveau, toutes en découpes légères. Les matériaux en vogue, tels que la marbrite (plaque de verre imitant le marbre), le vitrail, le métal chromé ou le bois poli en placage furent utilisés. Ces éléments sont actuellement dans un bon état de conservation, en particulier la marbrite, matériau fragile qui n'est bien souvent conservé qu'à l'état fragmentaire. Ceci est dû bien sûr à l'entretien, mais aussi à la mise en oeuvre très soignée des matériaux.

Actuellement, aucun témoin de l'architecture commerciale Art Déco n'est légalement protégé en région bruxelloise, puisque les quelques devantures classées se rattachent toutes au style Art Nouveau. L'inscription sur la liste de sauvegarde de l'ancien magasin Ottoy contribuera donc à combler cette lacune. Elle permettra aussi de garder un peu de la mémoire de la commune...

Vu pour être annexé à l'arrêté du 08 -10- 1998

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

Charles PICQUE

NADINE SOUGNÉ
CHANCELLERIE

V.9511

BIJLAGE I VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN HET GEBOUW GELEGEN DEKENIJSTRAAT 85 TE UKKEL

Kadastrale gegevens : Ukkel, 1ste afdeling, sectie B, 1ste blad, perceel nr 28 B3.

Korte beschrijving

Deze winkel in art-decostijl werd, volgens een bouwvergunning van 1935, voor de ijsfabrikant en banketbakker Marcel Ottoy ingericht op de benedenverdieping van een gebouw in eclectische stijl.
De winkelpui strekt zich uit over de hele gevel van de benedenverdieping. Boven een fijne plint in blauwe steen bevindt er zich links een private deur die, zoals het uitstalraam rechts, omkaderd is door veelzijdige pilasters, bezet met bruin marmer.
De winkel zelf bestaat uit een middendeur, inspringend ten opzichte van de twee vitrines, die versierd zijn met een plint in zwart marmer en met rechthoekige ruiten in glas, vastgehecht door fijne listels in verchroomd metaal. Deze vitrines worden, evenals de private deur, bovenaan bekroond door een fries met cirkelsegmentenmotief in bruine en blauwe steen.
De beglaasde deur van de winkel en de private deur, in vol hout met driehoekig doorkijkvenster in smeedwerk, zijn versierd met grote deurklinken in verchroomd metaal, die een geometrische vorm vertonen. De winkelpui wordt onder het balkon van de eerste verdieping opgehoogd door een brede band in bruine tegels van marbriet. Deze band bevat de inscriptie "M. OTTOY GLACIER" met letters van verchroomd metaal in een karakteristiek lettertype, dat herinnert aan het ontwerp van de deurklinken. Dit soort reclamebord maakt integraal deel uit van de compositie van de winkelpui.

Waarde van het goed volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1° van de ordonnantie inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

De winkelpui van deze winkel vormt een merkwaardige realisatie van commerciële architectuur in art deco stijl, waarvan slechts weinig goed bewaarde voorbeelden in Brussel overbleven. Deze commerciële architectuur heeft immers een tijdelijk karakter en het is te danken aan de faam en de kwaliteitstraditie van het huis Ottoy dat deze winkel en de verbruikzaal bewaard bleven.Deze ijsfabrikant ontving reeds in 1914 een hoofdprijs en werd in 1930 uitgeroepen tot beste banketbakker en ijsbereider van België. Kort na zijn erkenning richtte hij in het aangrenzend pand een prestigeuzere zaak in, die beantwoordde aan de eigentijdse smaak voor weelde.
De evenwichtige compositie van de winkelpui bezit ontegensprekelijk esthetische kwaliteiten. Het relatief massieve en vierkantige karakter, de vorm van een gesloten kader met in het midden kleine vitrines, de lange fries met glas-in-lood-ramen, de geometrische motieven van de details evenals het spel van donkere kleuren zijn typisch voor de art deco winkelpuien. Zij verschillen in geest zeer van de art nouveau winkelpuien, die allen licht uitgesneden zijn. Modieuze materialen zoals marbriet (ondoorschijnend, stevig, gemarmerd glas gebruikt voor wandbekleding), glas-in-lood-ramen, verchroomd metaal of gepolijst fineerhout werden aangewend.Deze elementen bleven tot op heden in goede staat, in het bijzonder het marbriet, een broos materiaal, dat vaak slechts fragmentarisch bewaard is. Die goede bewaartoestand valt zeker te verklaren door het regelmatige onderhoud maar ook door de kwaliteit van de

uitvoering. Deze kwaliteit manifesteert zich eveneens in het interieur, in de afwerking en in de behandeling van de materialen.
Heden bestaat er geen enkel voorbeeld van commerciële architectuur in art-decostijl in het Brussels Gewest die wettelijk beschermd is, met uitzondering van de enkele beschermde winkelpuien refererend aan de art nouveau.De inschrijving van de oude winkel Ottoy op de bewaarlijst zal deze lacune aanvullen. Bovendien wordt zo ook een stukje gemeentelijke geschiedenis bewaard...

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 08 -10- 1998

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

Charles PICQUE

VOOR EENSLUIDEND
VERKLAARD AFSCHRIFT

NADINE SOUGNÉ
KANSELARIJ